

Den smalle bog

Digitalt kulturtidsskrift. Redigeret af Jakob Brønnum. 3. årgang. ISSN: 2446-0079

Hvem er det, der skriver?

Forfattere i Den smalle bog

Læs Den smalle bog fast

Kontakt og kolofon

Jorns steder, Læsø, Albissola og Paris

Lars Morell: Asger Jorn på Læsø (72 sider); Asger Jorn i Colombes-Paris (64 sider); Asger Jorn i Albissola (65 sider) Pris per styk: 250...

Den smalle bogs mest læste

-

Digte der vil være erindring
Marilyn Nelson
Hurtigere end lyset
Oversat af Inge og Anne-Marie Pedersen
Bureauets Lommebibliotek 112 sider
Af Jakob Brønnum ...
-

De døde kan høre, at man tænker på dem
Julia Werup Ensomme mænds død Det poetiske bureaus forlag, 150 kr.
Af Søren E. Kristoffersen
Kristoffersen At skrive om et værk er en form for psyko...
-

Om lethed i det tunge, kunst som forskning og fri natur som menneskestyret
Iben From (red.):
"Erland Knudssøn Madsen", 240 sider, KunstCentret Silkeborg Bad 2016, 175 kr. Af Egil Hvid-Olsen Et digt kan være...
-

Krisen som en gave
Finn Janning: "The Happiness of Burnouts" (The case of Jeppe Hein) Koenig Books, London 128 sider
(engelsk) Pris: 24,80 EUR ...

fredag den 8. december 2017

De døde kan høre, at man tænker på dem

Julia Werup
Ensomme mænds død
Det poetiske bureaus forlag, 150 kr.

Af Søren E. Kristoffersen

At skrive om et værk er en form for psykoanalyse. Især når man skriver om et meget personligt værk, et værk der åbner sig som sår eller blottede kønsorganer

Et sådant værk er Julia Werups bog Ensomme mænds død, der udkom i november 2017. Der er ikke tale om autofiktion, det er heller ikke som sådan et autobiografisk værk, det er en digtsamling, der består af 41 digte, men det er digte, der kradser hul på noget meget personligt – måske det mest personlige af alt – nemlig døden, sorgen og det smertende liv. Selvom bogen er personlig, er den dog ikke privat. Som den meste gode litteratur har den omsætningens afstand, det filter, digtningen skaber imellem liv og kunst. Men man mærker forfatteren gennem filterets membran, hendes smerte bliver mærkbar, tristessen virkelig.

Jeg ved ikke, om jeg har lyst til at skrive om denne bog. Den er hård og kold, slimet og brutal. Men jeg er draget mod den, den er vedkommende i sin ærlighed. Måske jeg i virkeligheden er mere draget af det at skrive om bogen, end bogen selv, hvilket på en måde er helt i digtsamlingens ånd. For den omhandler begær, egoisme, solipsisme, hvilket netop er paradokset i en knækket nøddeskal: de værker der er mest personlige, solipsistiske, er også ofte dem, der rammer os stærkest. Og er egoisme, solipsisme, virkelig så slemt? I mystikken er det første skridt på vejen til visdom.

Ensomme mænds død indeholder dog også digte, som er direkte smukke, fx dette, blot kaldet "Pacemaker": "Døden er ikke romantisk/ Derfor findes poesien/ Hvad kommer efter os/ Det mindste vi gjorde voksede/ Men hvad med dit store hjerte/ Slå ikke så hårdt/ Det skal slides i stykker så meningen med livet/ bliver større end dit hjerte/ Har gnisten nogensinde været medgørlig/ Tilladt forårets lys/ Ungdommen kaster nogle stråler af lys på familien/ Lad os forstå at alt hænger sammen/ Livet og hjertet/ Forenede/ Pludselig folder døden sig ud/ Ikke i forårslyset/ I øjne søbet i tårer."

Sætningernes sanselighed

Julia Werup (f. 1987) er svensk, men bosat i København, så det giver god mening, at bogen udkommer i en dobbeltsproglig svensk-dansk udgave, oprindeligt skrevet på svensk og så oversat til dansk. Hun er ud over at være lyriker også sanger og sangskriver, og musikaliteten fornemmes i sætningernes sanselighed.

Julia mistede sin far i november 2016, og samme måned året efter

Søren E. Kristoffersen om Julia Werup

DE SMALLE BØGER - Klik og se mere

- ▼ 2017 (36)
 - ▼ december (4)
 - Om at forstå, at du ikke kan forstå det
 - Jorns steder, Læsø, Albissola og Paris
 - De døde kan høre, at man tænker på dem
 - En samfundsnassers selvbiografi
 - november (3)
 - oktober (4)
 - september (3)
 - august (3)
 - juli (1)
 - juni (2)
 - maj (4)
 - april (2)
 - marts (4)
 - februar (3)
 - januar (3)
- 2016 (34)

Slå op i Den smalle bog

Nettidsskrifter: Litteratur - Artikler og kritik

- Kornkammer
- Lithub
- Litteraturnu
- Modspor

Nettidsskrifter: Kulturmagasiner og det, der ligner

- Atlas Magasin
- Ikaros

- **En samfundsnassers selvbiografi**
Persille Ingerslev: "Om" EgoLibris 2017 272 sider, 249,95 kr. Af Egil Hvid-Olsen Bogen "Om" har genrebetegnelsen "Biografisk roman". De...

Litteraturen, bevægelsen, teksten

- Floret
- Hver mandag
- Hybenblod (Linda Nørgaards blog)
- Knud Steffen (Nielsens blog)
- Slagtryk

Den smalle bog: De døde kan høre, at man tænker på dem

udkommer altså Ensomme mænds død. Jævnfør titlen er det vægtigste omdrejningspunkt tabet af faren, og der er en tydelig terapeutisk tråd at spore i digtene. Det terapeutiske aspekt er dog ikke noget skadeligt, det trækker ikke ned i værdi, når bogen bliver vejet. Sorgarbejde, lede ved livet, er jo en guldbeslægtet tradition i den lyriske kanon. De dodes efterliv kan antage bizzarre formationer, ikke mindst i de efterladtes tyngede sind. Nogle lever bedre og længere, efter de er døde; det er muligt, at mindet er det eneste efterliv.

Alt andet end utidssvarende

Selvom Ensomme mænds død ikke har en åbenlys politisk vinkel, forekommer det mig alligevel, at den – i det mindste intuitivt – rammer ned i en tematik, der er alt andet end utidssvarende. Opgøret med faderen spejler opgør med "patriarkatet", den gamle ordens kaos, kongens langsommelige fald. Det er en faderløs tid, vi lever i i dag, og måske er det ikke det værste, der kan ske. Med en stemme som Julia Werups, syngende i øregangene, kan jeg kun ønske mig flere kvindelige stemmer. Heldigvis er det ikke 'beton-feminisme', der er bogens mission, men en vis 'ny-bølge-feminisme' eller 'fjerdebølgefeminisme', som det også bliver kaldt, kunne man måske godt tillade sig at forlene den med. Den er på en måde et forsøg på at transcendere begrebet skam, et opgør med selve forståelsen af skammen, og på den måde i høj grad et kvindefrigørende projekt. Jegets løsslupne begær, ejer af sin lyst, hendes brændende hede seng, hun byder byens frysende duer, er et godt eksempel på denne latente tendens: "Jeg ville ønske jeg kunne give jer min seng/ Så brændende hed fra alle tidligere kroppe."

Bogen insisterer på, at kvinder skal have lov til at være sluts uden af den grund at blive shamede for det. I det mindste kan man sige, at det er en "kønnet" bog. Bedst bliver det måske sagt i digtet "ADHD", hvor jeget går ind på jazzklubben Montmartre med lyn mellem tindingerne og ild i kødet: "Ingen kan længere hindre mig/ fra verdens tilgængelige mænd/ I overflod/ Overalt/ Jeg står som et åbent kønsorgan/ Med kødet blåligt blodigt."

Rastløshedens jungle

ADHD, rastløshedens jungle. Stoffer, Champagne, Jazz og techno og afsporet sex. Bogen er en verdensudstilling af skrøbeligt liv. Det gør ondt at leve, en sadistisk fryd. Sanseligheden gnistrer i de korte sætninger, den er bakkantinsk, dionysisk, men ikke triumferende. For skyggerne vokser bogen igennem, men den er lysende i sin tristesse, syngende formummet. Digtsamlingens 'jeg' er plaget af livet og skræmt af døden. En skruetvinge, der dog maser digte ud af panden. Det er en tradition, en inspiration, som ligger den nordiske ånd nær, driften mod katarsis, mod forløsning i dybet.

Hvis det at skrive om en bog, er en form for psykoanalyse, er jeg bange for, jeg har sagt mere om mig selv, end om bogen. Og det er måske det bedste ved Ensomme mænds død – at den inspirerer, giver lyst til selv at skrive mørket væk.

Indsendt af [Jakob Brønnum](#)

Ingen kommentarer:

Send en kommentar

Indtast din kommentar...

Kommenter som:

Vælg profil... ▼

Udgiv

Vis eksempel

[Nyere indlæg](#)

[Start](#)

[Ældre indlæg](#)

Abonner på: [Kommentarer til indlægget \(Atom\)](#)

- [Kunsten nu](#)
- [Vink København](#)

